

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	Obchodná akadémia Liptovský Mikuláš
4. Názov projektu	Zvýšenie kvality odborného vzdelávania a prípravy na Obchodnej akadémii Liptovský Mikuláš
5. Kód projektu ITMS2014+	312011AGY1
6. Názov pedagogického klubu	Cudzie jazyky v odbornej praxi
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	20.1.2021
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	OALM
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Anna Dvorščáková
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.oalm.edupage.org

11. Manažérske zhrnutie:

Témou stretnutia pedagogického klubu cudzích jazykov boli formy komunikácie a vystupovanie pred publikom. Členovia klubu CJ si vymenili skúsenosti s preberanou témou v prezenčnom aj dištančnom vyučovaní, upozornili na vhodnú slovnú zásobu k téme, uviedli svoje skúsenosti s využívaním metód, foriem a prostriedkov pre vyučovanie uvedenej témy v jednotlivých cudzích jazykoch.

V diskusii predstavili rôzne stratégie práce so žiakmi na hodinách anglického, nemeckého a ruského jazyka, so zameraním na zaujímavé metódy a formy práce s témou najmä v dištančnom vyučovaní, pričom sa sústredili na možnosti využitia IKT v téme. Porovnali prácu s uvedenou témou vo vyučovaných cudzích jazykoch a prezentovali tvorivé námety na úlohy k téme, niektoré s využitím IKT.

Kľúčové slová:

Komunikácia, vystupovanie pred publikom, dištančné vyučovanie, porovnávanie, využitie IKT

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Téma stretnutia:

Témou stretnutia pedagogického klubu cudzích jazykov bola komunikácia a vystupovanie pred publikom.

Hlavné body:

- I. Obsahová štruktúra témy komunikácia

- II. Obsahová štruktúra témy vystupovanie pred publikom
- II. Metodika práce s témou, formy práce so žiakmi na hodinách anglického, nemeckého a ruského jazyka a v krúžku francúzskeho jazyka
- III. Možnosti využitia IKT v téme
- IV. Využitie medzipredmetových vzťahov

Zhrnutie priebehu stretnutia:

V úvode stretnutia jednotlivé vyučujúce cudzích jazykov definovali pojem komunikácia a opísali ďalšie základné pojmy, na ktoré sa pri preberaní tejto témy sústreďujú:

1. Komunikácia - druhy:

- Verbálna (slovná) komunikácia:
 - realizuje sa pomocou jazykových prostriedkov, napr. morfológických, lexikálnych.
 - verbálna komunikácia je ústna alebo písomná
- Neverbálna (neslovná) komunikácia:
 - realizuje sa pomocou nejazykových prostriedkov – mimikou a gestami.
 - človeka až 5-krát častejšie presvedčia neverbálne než verbálne prostriedky (sklopené oči, červeň líc, priveľká vzdialenosť medzi hovoriacimi)
 - sú to všetky prejavy, kt. sú neslovné
 1. mimika – je to výraz tváre; citový stav (šťastie – nešťastie, radosť – smútok)
 2. haptika – dorozumievanie sa prostredníctvom dotykov (podanie ruky, objatie)
 3. proxemika – blízkosť či vzdialenosť; každý má svoju fiktívnu bublinu
 - intímna zóna 0 – 30 cm
 - osobná zóna 30 – 150 cm
 - sociálna zóna 150 – 300 cm
 - verejná zóna nad 300 cm
 4. posturika – je to celkový postoj tela/držania rúk
 5. gestika – ovplyvnila vznik reči, umožnila komunikáciu s hluchonemými; závisí od temperamentu a od národnosti; sú to pohyby rúk
 6. kinezika – oznamovanie info pohybom a postojom; držanie tela
 7. očný kontakt – najčastejší spôsob never. kom.; dôležitá je intenzita a frekvencia
 8. imidž – celkový vzhľad, oblečenie, účes, úprava zovňajška
- Priama komunikácia:
 - obaja účastníci sú v priamom kontakte, spätnou väzbou zisťujú, či informácii toho druhého porozumeli správne.
 - je často spontánna, nepripravená, nevyžaduje sa prísne dodržiavanie spisovnej normy.
- Nepriama komunikácia:
 - účastníci komunikácie nie sú v tej istej chvíli na tom istom mieste, dorozumievajú sa nepriamo, sprostredkované (napr. list)
 - chýba bezprostredná spätná väzba, a preto dochádza k nedorozumeniam.
- Bežná komunikácia:
 - odohráva sa v súkromnej sfére
 - účastníci často využívajú nespisovné slová, slangové výrazy, rodinné slová, nedokončené vety
 - vzdialenosť medzi účastníkmi býva malá

- **Oficiálna komunikácia:**
 - realizuje sa vo verejnej sfére (úrad)
 - prísne dodržiava spisovný jazyk, zdvorilostné formulky, spoločenský odstup
- **Monologická komunikácia:**
 - hovorí iba jeden človek
 - chýba verbálna spätná väzba
 - komunikačné roly sa v priebehu komunikácie nestriedajú
- **Dialogická komunikácia:**
 - komunikujú najmenej dvaja účastníci
 - komunikačné roly sa striedajú, funguje spätná väzba
- **Asertívna:**
 - realizuje sa s využitím asertívnych prvkov
 - autor si cení seba samého ako osobnosť, presadzuje svoj názor/postoj, ale zároveň neuráža a toleruje ostatných
- **Devalvujúca:**
 - nezdvorilá, urážlivá, často sprevádzaná agresivitou
- **Efektívna:**
 - realizuje sa spoluprácou oboch účastníkov, kt. sa snažia byť navzájom ústretový (empatický), využíva sa spätná väzba
 - obojstranná komunikácia medzi hovoriacim a počúvajúcim
- **Neefektívna:**
 - svedčí o nízkom stupni kultivovanosti a vychovanosti človeka, neschopnosť ovládať emócie
- **Ústna – rozhovor, diskusia, debata, hádka, telefonický rozhovor**
- **Písomná (list, e-mail, SMS, chat)**
- **Pracovná komunikácia (horizontálna, vertikálna, diagonálna, nadriadený- podriadený)**
- **Komunikačná situácia - súhrn sociálnych a technických podmienok, v ktorých sa komunikačná udalosť koná. Patrí do nej autor, adresát, vzájomný vzťah komunikantov,**
 - pýtame sa otázkami:
KTO? (autor)
ČO? (obsah)
KOMU? (adresát)
PREČO? (cieľ)
AKO? (štýl)
KDE? (prostredie)
- **Komunikačný reťazec (komunikant1, komunikant2, komunikačný kanál, odosielateľ, adresát)**
- **Autor (komunikant 1) vytvára informáciu, ktorú chce odoslať (povedať) inému účastníkovi komunikácie. Informáciu (myšlienku) teda spracuje do jazykovej podoby (kóduje ju). Pritom je ovplyvnený vekom, vzdelaním, pohlavím, prostredím atď.**
- **Komunikát = informácia**
- **Prijímateľ (komunikant 2) – prijíma, a ak pozná rovnaký kód, dekóduje informáciu, porozumie jej (aj on je ovplyvnený vekom, vzdelaním, prostredím).**

- Kód – systém znakov a jazykových pravidiel. Prostredníctvom kódu prenáša informácia od odosielateľa k prijímateľovi.
- Kódovanie – meníme svoje myšlienky na zvukom zhmotnené slová a informáciu vysielame.
- Dekódovanie – meníme signál (rečový, zrakový) na myšlienkový obsah v mozgu. Prijímateľ prijíma informáciu, ktorú vyslal autor, identifikuje ju.
- Komunikačný kanál – je časť komunikácie, v ktorej sa prekonáva vzdialenosť medzi účastníkmi, napr. vzduch, signál a pod.
- Komunikačný šum – niečo, čo nás ruší (hluk, nečitateľné písmo)
- Komunikačná situácia – obsah jazykového prejavu, prostredie.

2. Vystupovanie pred publikom

Komunikačná sféra:

- Verejná -> slávnostné zhromaždenia, oslavy výročí, masmédiá, moderovanie
- Pracovná -> vedecké konferencie, schôdze, porady, zhromaždenia
- Súkromná -> oslava jubilea, svadba, narodeniny, pohreb

Rečník:

- musí každú tému predniesť pútavo
- musí hovoriť svoje názory a myšlienky

Funkcie prejavu pred publikom:

- presviedčať
- vysvetľovať
- informovať
- prezentovať
- komentovať
- agitovať
- sprevádzať akciou
- vytvárať atmosféru
- zabávať

Znaky prejavu pred verejnosťou:

- verejnosť – sú určené širokej verejnosti; musí dbať na výber jazykových prostriedkov, nepoužívať vulgarizmy
- ústnosť a písomnosť – prejav je vopred napísaný a potom ho čítame
- sugestívnosť – rečník sa snaží zapôsobiť na city poslucháča, využívame prostriedky umeleckého štýlu, napr. zdôrazňujeme niektoré slová, zvolíme si vhodné tempo a silu hlasu
- adresnosť – môžu byť adresované hosťom, rodine (jednotlivcovi/kolektíve)
- názornosť – je doplnený obrázkami, fotografiami, videom, grafmi

Prejavy pred publikom rozdeľujeme:

1.) AGITAČNÉ

- politická reč – napr. predvolebný prejav, najútočnejší útvar rečníckeho štýlu. Zosmiešňuje, ironizuje. Uvádza svoje argumenty ako jediné správne. Všetkými prostriedkami sa snaží upútať pozornosť poslucháča a získať jeho sympatie. Výraznejšie ako iný útvar používa mimiku a gestikuláciu. Častejšie opakuje oslovenie, aby bolo spojenie s publikom čo najtesnejšie.
- súdna reč – napr. reč obžaloby, reč obhajoby; má veľa spoločných znakov s administratívnym štýlom.

2.) NAUČNÉ – prednáška, výklad, referát, kázeň, diskusný príspevok

- tieto útvary sa čítajú. Ich cieľom je poslucháča poučiť a poskytnúť mu podrobné informácie. Nemajú byť dlhé. Pri prednáške býva i obrázkový materiál, modely, nákresy a pod. Referát je rozsiahla správa, ktorá podáva priebeh nejakej činnosti, vypracúva sa

písomne ale prednáša sa, údaje v ňom majú byť presné a prehľadné. Jeho prednes je jednoduchý, neobsahuje citové jazykové prostriedky. Mal by mať úvod a záver, v ktorom sa vysvetlí prečo sa referát podáva a aký je význam činnosti, o ktorej referujeme.

3.) PRÍLEŽITOSTNÉ

a) verejné prejavy:

- slávnostný prejav – jubilejný, spomienkový, gratulačný atď., jeho cieľom je zhodnotenie významu nejakej významnej udalosti alebo akcie. Svojím obsahom a formou zvyšuje slávnostnosť chvíle. Rečníkom býva významná osobnosť verejného, politického života alebo odborník. Neuvádza veľmi presné informácie. Nesmie byť príliš rozsiahly a nemá sa čítať. Záver sa často končí prianím, vyjadrením úcty a vďaka tým, ktorý spomienkovú slávnosť organizujú.
- rámcový prejav – privítací, otvárací, pozdravný,...
- informačný prejav – výstraha, rozkaz, prejav na konferencii,...

b) rodinné prejavy: sobášny, pohrebný, pri krste dieťaťa – nemusí sa odohrať len v úzkom kruhu rodiny, rodinná situácia môže nastať napr. na obecnom úrade, v kostole

- spoločenský príhovor – jeho cieľom je zaujať poslucháčov pre nejakú myšlienku alebo v ich mene informovať o nejakej udalosti. Rečník hovorí v 1. osobe množ. čísla. Príhovor má byť prednesený sviežo a musí mať spád.

V ďalšej časti sa vyučujúce venovali analýze a porovnaniu metód a foriem práce s uvedenou témou, pričom sa zamerali na úlohy, ktoré motivujú a aktivizujú žiakov. Dobré skúsenosti majú vyučujúce s nasledovnými metódami a formami práce:

- Diskusia k obrázku, tvorba dialógov k obrázku
- Brainstorming k vybranej téme rečníckeho prejavu
- Diskusia a argumentácia: Náučné žánre, prednášky
- Hranie rolí: rečník – publikum, podriadený-nadriadený, manžel-manželka, rodič-dieťa, priatelia, súrodenci
- Dialógy – ústne aj písomné (chat)
- Hry na neverbálnu komunikáciu a rozširovanie slovnjej zásoby
- Vyslovenie názoru a diskusia
- Prezentácie krajiny, miest, pamiatok, Slovenska
- Prednes rečníckych prejavov v súkromí i na verejnosti (blahoželanie, stužková, začiatok a koniec školského roka, prednáška, výklad)
- Tvorba plagátov
- Dialógy vo dvojiciach na určenú tému
- Monológ – vyslovenie vlastného názoru k téme
-

V tretej časti stretnutia sa vyučujúce venovali námetom na využitie IKT v téme a tiež možnostiam na dištančné vyučovanie tejto témy. Navrhli tieto metódy a formy práce s IKT:

- PPT prezentácie k výkladovým a náučným prejavom na rôzne témy, napr. veľmi vhodné sú pri prezentácii krajiny, ktorej jazyk sa učíme, jej reálií, zaujímavých miest, pamiatok, národnej kuchyne, tiež pri prezentácii Slovenska, jeho reálií, miest a zvykov v cudzom jazyku
- E-mail – ako druh oficiálnej písomnej komunikácie v cudzom jazyku
- Chat – ako druh súkromnej písomnej komunikácie v cudzom jazyku
- Sledovanie videa – prejav známeho rečníka, moderátora, herca, politika
- Natáčanie videa – rečnícky prejav na vybranú tému
- Teams – komunikácia v skupine aj vo dvojiciach, prednes prejavu

- Precvičovanie výslovnosti – audio- a video- nahrávky

V poslednej časti stretnutia sa vyučujúce venovali medzipredmetovým vzťahom. Uvedená téma súvisí najviac s predmetom slovenský jazyk a literatúra, kde sa žiaci oboznámia so základnými pojmami k téme (komunikácia, jej druhy, rečnícky štýl, výkladový slohový postup), v cudzom jazyku už pojmom rozumejú, treba si ich vedieť preložiť, ovládať slovnú zásobu a vedieť ich charakterizovať a opísať v cudzom jazyku.

Téma súvisí aj s predmetmi rétorika a projektové vyučovanie, projektové vyučovanie – praktikum, slovenský jazyk v manažérskej praxi, projektový manažment a komunikácia, cvičná firma, administratíva a korešpondencia.

Komunikácii v anglickom jazyku sa venuje špeciálny predmet Konverzácia v anglickom jazyku.

S uvedenou témou sa žiaci stretávajú aj pri prezentácii školy, napr. na Dni otvorených dverí, Burze stredných škôl a pri rôznych projektoch.

13. Závěry a odporúčania:

Téma komunikácia a vystupovanie pred publikom patrí medzi témy, s ktorými sa žiaci stretávajú v rozličných predmetoch vo všetkých ročníkoch, pričom na každom predmete sa venujú iným aspektom tejto témy. V cudzích jazykoch je komunikácia dôležitá, pretože jedným z hlavných cieľov predmetu je dohovoriť sa v cudzom jazyku, t.j. komunikácia. Téma je využiteľná aj v praxi pri cestách do zahraničia, preto žiaci prejavujú o ňu prirodzený záujem.

V rámci uvedenej témy odporúčame klásť vyšší dôraz na správnu výslovnosť v cudzom jazyku, precvičovať ju aj prostredníctvom zvukových nahrávok.

Dištančné vyučovanie prinieslo pri práci s touto témou nové možnosti, ktoré by sme mali využiť na maximum – komunikácia prostredníctvom rôznych online nástrojov a programov, PPT prezentácie učiva a ich zdieľanie prostredníctvom obrazovky, nahrávanie videí s rečníckym prejavom, zvukové nahrávky, a pod.

14. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Janka Klepáčová
15. Dátum	21.1.2021
16. Podpis	
17. Schválil (meno, priezvisko)	Mgr. Anna Dvorščáková
18. Dátum	21.1.2021
19. Podpis	

Príloha: Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu